

FOLIA ENCICLOPEDICĂ LITERARĂ, *** APARE ÎN FIECARE LUNĂ DE DOUĂ-ORI

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria 4 coróne
Pentru România și străinătate . . . 6 franci

PROPRIETAR ȘI REDACTOR:

IOAN BACIU
preot.

Prețul inserțiunilor:

Pentru publicațiunile de preste tot anul (de 24 ori)
tot după 50 cuvinte cu litere garmond se compută
1 corónă, ér cu litere mai gróse duplu.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Roza Alpilor.

(Urmare)

Fetița ascultă cu atâta drag glasul blând și dulce al păstorului, îi promisă că va mai veni și de altă dată și va aduce și pe mamasa și pe frații ei.

Fetița era atât de obosită de ostenela și frica cea îndurat, încât câteva clipe după ce s'a culcat durmia dusă. Nu așa tinerul păstor lui nu-i vinea somnul. Lui îi se părea că un înger din cer s'a scoborit la el atât de frumósă și drăguță era fetița. Cum ar mai fi privit'o, cum ar mai fi povestit mult, mult, dacă somnul greu nu i-ar fi închis ochii. A fost un somn așa de binefăcător, așa de dulce... a durmit atât de bine încât tinerul ieși pázitor dimineta de-abia a putut'o trezi.

— O! tu esci — disă ea deschidându-și ochii, am durmit atât de bine, am visat așa de frumos... Mi-se părea că avem aripi, m'am înălțat la tine din afundime și tu mi-ai spus ér povesti frumóse și dulci ca asară.

Cât ți-e de bine ție aici... Așa mi-ar plăcea se rămân și eu aici dacă mama și frații nu m'ar aștepta.

— Să-i aduci și pe iei aici, am lapte cald, pâne bună, sunt fragi și smeură în pădure eu știu pe unde; aflăm și ouă în cuibură, o, eu is curajios, nu mi frică, ure stâncile ca o căprióră.

— Dar dacă îți lunecă piciorul și cađi în prăpastie... o nu... nu te duce, promite-mi că nu te vei urca după cuiburile vulturilor, eu așa mă tem că ți se va întâmpla ceva.

— Nu te teme nici odată...

Veđi nici căprióra nu-și rupe piciórele, nici nu alunecă; noi am crescut aici sus la olaltă, noi eunóscem ori ce loc, ori ce petró așa încât putem pași fără frică. Și apoi pentru ce mă-ai compătimi dacă mă-ar ajunge vre-un réu spunem, te întereseză asta pe tine mică pásărică, și așa nu mi-ai putea ajuta.

— Și cum se nu te compătimesc când tu esci așa de bun. Tu nu faci nimărui nici un réu.

— Nu. Eu nu vatám pe nime.

— Și nu ți-e frică ție aici singur?

— Nu. Dar nici nu is singur. Aici mi-s caprele, aici mei, mă joc cu iei, le cánt din fluer; ei mă privesc, tac apoi sar voioși s'au se pun la piciórele mele. Vino; veđi cât is de drăguți și de blândi neteđesce-i, veđi așa... frumóși is?

— O! cât is de frumóși, cât is de drăguți; și ásta mic...

— Iti place?

— Da, fórté mult.

— Veđi, ásta-i melușelul meu cel mai drag, dacă vrei, fie al têu... Numai cât mai lasă-l aici la mamasa, pentrucă ar plânge sermanul dacă l'ai duce și acea m'ar durea.

— Intradever mi'l dai mie? Il pot lua în brațe? Vino, vino dragă, vino se te ved, se te iubesc, vino și nu-ți fie frică de mine, veđi așa... le melul în brațe, il neteđesce, il gugulesce, îi vorbesce... Și melul se uită așa de frumos la mica-i stăpână parcă ar vrea sei laude bunătatea.

Dar sórele deja e sus și trebuie se plece, dacă vrei se ajungă până la ameađi în drumul ce duce spre sat. Tinerul își mulse repede caprele și oile, oferi lapte cald frumosului său óspe, apoi plecară pe drumul obositor și greu. Prinse fetița de mană și astfel o conducea pe cai neumblate, încunjura stâncile și ferea din cale spinii.

Și când stânci ascuțite i-au rânit piciórele miciei sale protejate, s'a pus jos, le-a spălat cu apă rece din isvor, le-a legat și au mers înainte.

Convorbirea plăcută i-a făcut se uite ostenelele drumului și timpul îndelungat așa încât numai s'au trezit în drum. Acesta le-a fost ținta, au trebuit să se despartă.

Fetița îi multămi pentru bunăvoință și îi legă de inimă grija melului... peste opt zile când razele sórelui vor cădea pe părul muntelui (cam 7 ore) va veni să-și vadă melul dar se vină după ea aici.

Tinerul i-a promis, dar glasul îi era așa de slab.

Ceva îi oprea vorbele în pept, că ce a fost nici el n'a știut.

Fetița i-a observat perplexitatea și i-a fost milă de el. Ii adie fața cu mânele ei mici de catifea, mângâindu-l se nu se témă că ea scie merge de aici până acasă și se nu fie întristat căci ea ér va veni.

Se despart, calea lor se face îndoue: Fetița merge cătră sat sărind voiósă peste bălțile ce strătae drumul; el inapoi la munte încet, cu greu. Și de o sută de orî a privit inapoi, mai vede-o ôre, a dispărut deja? Și de-și cu ochii nu o vedea, o simțea lângă el, îi audea și acum glasul dulce, mâna-i môle, catifelată o simțea și acum în mâna lui.

Cât de gôlă era acum pentru el pădurea dêsă, cât era de singur, cu tôte că numai o ființă lipsea, numai cu una era mai puțin, cu fetița aia drăguță și frumoasă fără samên.

— Ôre va veni? Voiu mai vede-o își va ținea promisiu-unea? se întrebă întruna. Cât de nerăbdător a asceplat diua a opta, in fiecare di tăia câte-o trăsura în grinda colibiî, ca nu cumva se greșescă în calculare.

— Mâne, di se el, mâne va fi diua cea mare, ea vine o vöd ér, pot vorbi cu ea. Îi duc și melul, sê-l vadă, să se bucare, sêl netodêscă, sêl gugulêscă...

Aurora în caru-i de aur sê 'nalță... locuitorii văilor încă nu o vöd, dar el o vede de pe vârful muntelui; se și grăbescce ca se nu întârzie... de pe pêtăra pe pêtăra, din stâncă în stâncă pe unde dör numai capre selbatice se refugiază din aîntea vênă-torilor, se scobori așa de repede încât în o jumêtate de ceas era în drum. E drept că pe calea asta n'a putut conduce în rândul trecut pe mica-i protejată, aceea ține mai mult fiindcă scobôră pe crêsta muntelui.

La primele raze ale ôilei tinerul era jos la pôlele muntelui. Cât de lungă îi s'a părut asceptarea. Cât treceau de încet pătrarele de ôră, ér fi plăcut sê-i alerge înainte, dar dacă ea vine pe vre-tă drum lateral și nu se vor întâlni...

Pe-aici, pe-aici era sê-și pèrdă răbdarea, când deodată vödă pe frumoasă fetița înaintea lui, rîdea și îi strigă deja departe.

— Așa-i că te-am păcălit? De mult te-am vödut dar am voit se te surprind și deacea am încunjurat și am venit pe marginea pădurii. Veđi, haina mi udă de rôua ierbii și părul de frunzele copacilor.

E o fericire sê-i privesc; de ce bucurie fericitoare îi umple revederea.

— Dar melul meu unde o --- întrebă acum fetița mai curajoasă. L'ai lăsat acolo, sau a cădüt... o săracul și era cât pe-acî se plângă.

— Drept, melul têu! di se tinerul mirat. Mi-am uitat, iartă-mê; așa m'am grăbit ca se te pot vedea cât mai curând, adecă... ca se nu întârziu, ca se nu te fac se ascepti încât mi-am uitat de el și apoi veđi, și îi arătă stâncile grozave, pe aici nici nu laș fi putut aduce.

— Dômne sfinte! Dar pe aici ai venit! Dealtădată se n'o mai faci. Eu așa me tem că ți-se va întâmpla ceva și atunci cu ce se fac? Cine-mi va vedea atunci pe bunul meu pefin, ce va fi de micul meu mel?

Așa merge asta din săptămână în săptămână. Tinerul îi aduce melul, fetița se jôcă cu el; cătră tómnă apoi îl duce acasă se nu-i fie frig.

* * *

Se scurge vremea, trec anii... Tinerul păstor e un fecior frumos, copilul curat al naturii, înalt, cu pept lat, bărbat în tótă puterea. Inima-i bună, dragostea, omenia, trăsurile frumoșe ale fetei, glasul-i plăcut îl făceau mai atrăgător, mai plăcut. Fetița e fată mare; statură sulegetă, un cap mic, clasic care îl pòrtă cu superbia unei regine, purtarea blândă, nisece buze mici roșii cu vecinical lor suris, în ochii ei fericirii ceresei, un farmec frumos al frumșetei femeiesc. Se va mira cineva că tot satul o numea „Roza Alpilor”? Și aceea era ea întradevër.

— Ce păreche frumoasă, di se ômenii din sat, când Dumineca sau în sèrbători vine păstoriul în sat și merge cu mireasa-i — cu „Roza Alpilor” — la beserică și de-acolo acasă.

— Sunteți unul pentru altul, di se părintii, și bunu D-dêu v'a făcut unul pentru altul.

— Și el ne-a și adus la olaltă... se grăbescce se întărăscă tinerul — pentru că în lume nu este întâmplare, tôte le îndrèptă D-dêu. Și vom fi unul al altuia, numai așteptăm primăvara când va merge la munte fratele meu.

Mândră era și fata de mirele ei, fecior frumos încât n'are păreche; e și fericită mai ales când aude cum îl amintesc și cum îl laudă celelalte fete din sat.

Dar, oh! inimă de femeie, secret ascuns, cine vede în lăuntru sêu, cine scie ce locuesce acolo! Cine pôte deslega enigmele sale? Cine și pôte cunôsce secretele? Băieșul află în siml stâncilor aurul și petrile scumpe; cufundatoriul scôte la suprafață mărgeanul din afunzimile nemăsurate ale mării dar isvorul simțemintelor, secretele iubirii unei inimi de femeie cine le pôte afla?

Nime... nime... Vei rămânea pentru totdeună o enigmă o negură deasă în care numai ochiul lui D-dêu pôte pătrunde.

Boieriul aduse în sat un vênător tiner dela o altă moșie a sa de departe. Era fecior frumos, nu-i vorbă; nu era așa de voinic nici nu era copilul curat al naturii ca păstoriul Alpilor. Dar vorba îi era mai dulce, mai lingușitoare. Tinerului acelaia simplu îi vorbea numai inima și deacea tôte cuvintele lui din inimă îi erau rupte. Acestuia îi vorbêu și ochii și vorba lor era așa de vielênă, privirea atât de pătrundetóre încât pătrunde în inima orî cărei fete. Îi cu dracu — di cêu de multe orî, nu te poți uita în ochii lui, atât de pătrundetóre îi privirea. Ș'apoi pe Eva nu a înșelat'o vorba șerpelui? Cât de gidilitóre îi erau cuvintele, cât de cu farmec orî ce cuvint, cât de dulce! Cine se i se împotrivescă! Asta i-a rânit și inima „Rozei Alpilor”.

O, voi munți înalți, pentru ce nu dispăreți câte-odată ca se li aprôpe și se audă iubirea curată a inimei, vorbele minci-nose ale înșelătorului! Unde-i apărătorul? Unde esci frumoșule păstor sê-ți aperi fericirea, frumoșă-ți mirôsă de înșălăci-nile lingușitorului? Atunci... atunci ai apărat'o și ai mântuit'o în pădure, ér acum nu te grăbescce, acum întârzi prin pădurile seculare, prin pustietățile mörte ale stâncilor și nu vii ca s'o mântuesc... pentru tine și pentru ea.

Dar nu... nu veni!... e prea târziu.

Primul sărut au rêsunat. Stau la pãrlaz sub nuclea cel mare, fata din lăuntru, vênătorul din afară...

Nu veni!... Rămăi căci inima ți-s'ar zdrobi. Ce n'ai cutezat tu, a făcut acest străin înainte de ce ar fi și emosent mai bine fata: O strince la sine, brațele-i tari încunjură mijlocul suleget al fetei un sărut și resumetul sărutului până la tine îl aduse vintul, dar tu nu l'ai înțeles, nu l'ai audît...

— A rêsunat primul sărut și cu el în doue s'a rupt legătura a vè lega inimile... Nu mai e legătura sorțit ce ve împreună inimile vöstre.

— Ea nu mai este a ta, cel puțin inima iei nu, și ție serman copil numai inima iei îți trêbuia.

* * *

În sat e sèrbătore mare, e sèrbătore patronului satului. Păstoriul se grăbescce cătră sat ca se cetêscă din ochii miresei sale fericirea.

— O cât e ea de frumoasă!

— O Dômne cât me iubesci Tu căci ai condus'o la mine și mi-ai dat'o mie pentru totdeună.

Nu-i...

Nici nu pôte fi în lume om mai fericit decât mine.

Și desece păduri rêsunau de cântecul lui. Numai murmurul căderii apelor se silea se înghită cântecul vesel al fericirii.

Tinerul păstor e aprôpe la pôlele muntelui, câteva salturi îndrăznețe și e în vale; și întrece în cale apele repeđi ale muntelui ca se ajungă mai curînd la mireșa lui, la fata cea mai frumoasă din sat, a cărei inimă e alui și numai alui.

Dar, cei asta? Opresecete! Nenoroc? Veđi cum te însoțescce eucuvêua.

Ciuric... ciuric...

Acêsta îngropă pe cineva, cântecul iei trist prevestescce mörte, grijă tinere!

Tinerul aude glasul paserii, privesce inapoi.

Tu esci? Deastădată ai râtăcit! Glasul têu înfiorător nu-mi sună mie un ultim salt și grăbescce înainte întrecându-se cu sburdalnicul păreu al muntelui.

Mai aude încă glasul paserii dar nu-i dă atențiune... grăbescce căci și așa a întârziat.

(Va urma)

(După Schmiedt) de Porumbel.

La A...

*Nu mai plânge, ștergeți ochii...
Mișelia nu merită
Lacrimi calde isvorite
Din o inimă zdrobită!*

*Drept... tu l'ai iubit copilă
Și'l iubesci... Ființa-ți totă
Lui i-ai dat'o... N'o să-l vite
Inima ta niciodată...*

*Dar când veți iubirea-ți sfântă
Un nemernic cum o vinde,
Cum o calcă în piciorie
Pe tin' mila te cuprinde?*

*Cum? In loc de blăstăm milă
Și iubire 'n loc de ură?
Ca să-i spună-o vorbă crudă
Inima ta nu se 'ndură?*

*O! te știu... tu ești un înger
Șata inimă curată
Pân' la vermele din tine
Nu scoboră nici odată!*

*Lacrimi calde isvorite
Din o inimă zdrobită
Mișelia nu merită...
Nu mai plânge, nu mai plânge!*

Porumbel.

Caprițiu

— Comedie într-un act de *Alfred de Musset* —

Persónele :

De Charigny Matilda soția lui, Madame de Lery, Un servitor.

Scena se petrece în dormitoriul Matildei.

Scena I.

Matilda (singură împletesc) încă o împunsătură și apoi sum gata. (Sună. Intră servitoriul.) Fost'a aici cineva dela Janisset?

Servitoriul: Până acum nu Măria Ta.

Matilda: Asta e de nesuferit. Trebuie mers acolo ărași; repede. (Servitoriul ese.) Nu ar fi fost ertat se fiu cruțatōre în alegerea decorațiilor; opt ore, acum se îmbracă. Sum secură că mai nainte de ce ași pute eu isprăvi, va fi aici. ărași o întârziere de o ăi. (Se ridică.) După un an de căsătorie se împletesc în secret pungă pre sama bărbatului! In ochii multor ămeni acēsta e mai mult ca romantic. Pentru esemplu, ce ar dice Madame de Lery dacā i'ar ajunge în urechi? Dar chiar el însu-și ce va cugeta? Va ride pōte asupra tăinuiri, dar despre present nu va ride. Și in fine pentruce atāta tăinuire? Nu sciu simt inse că dacā și el ar scī nu ași fi putut lucra cu așa plăcere. Ar fi fost acea aparință ca și când in continu ași vre sēl fac atent: vedī cāt cuget eu la d-ta! Acea ar fi fost o specie nouă de imputare, pre când dacā-i stan inainte cu lucru isprăvit, atunci el însuși va fi silit sē-și mărturisescă că am cugetat la el.

Servitoriul: (intră.) Acēsta o au adus dela giuvaerģiu pentru Măria Ta. (Da un pachetaș Matildei.)

Matilda: In fine. (Sede.) Dacā vine d-l Conte anunțemi-o indata. (Servitoriul ese.) N'o darā iubita mea punguliță, hai sē-ți isprăvim toaleta. Se vedem cāt de cochet îți stā acēsta gātēlā. Fōrte bine. Acum e întrebare cā ore cum ne vor primi acūși. Corespunde-vei tu plăcerii acelea cu carea ai fost gātītā, corespunde-vei tu acelei îngrijiri de carea a fost împărțītā nica ta persōnā? D-ta d-șorā vei fi őspe neasceptat, chiar pentru acea numai in deplinā splendorē am voit se te arālām. Őre căpāta-vei sērutare pentru ostenelā? (Scrūtā pungulița se opresce.) Sērmanā mitificā. Valōrea ta nu e mare; nimene nici doi luișdor nu ar da pentru tine. De ce-mī cade darā așa de greu cā trebuie se mē despart de tine? Nu pentru acea te-am inceput ca se fi gata cāt mai curānd? Oh, inceputul a fost cu mult mai vesel de cum a fost sfărșitul. De altcum numai 2 sēptēmāni sunt de atunci; numai 2 sēptēmāni? este posibil? Nu nici eu o minutā nu este mai mult, și in timpul de 2 sēptēmāni cāte de tōte!... Dōrā am întârziat prea tare mitificā mea?... De ce și cuget așa cova? Mī se pare cā vine ăre-cine; acesta e el; mē iubescē încă.

Servitoriul: (anunță) D-l Conte!

Matilda: Ah, D-șeul meu! Numai o pantlică am cusut pre cealaltā o am uitat. Cāt de prōstā-s! In sara acēsta nu i-o pot da. Se ascepte un moment, o secundā in salon; repede până ce nu intrā...

Servitoriul: Măria Ta, deja este aici. (Servitoriul ese.)
Matilda aseunde pungulița.

Scena II.

Charigny: Bunā sara scumpā Matildā; dōrā te conturb?

Matilda: Pre mine Henri? Ce întrebare!

Charigny: Parī confusā, oboșitā. De cāte ori vin la d-ta totdeuna uit cā-ți sum bărbat și totdeuna intru prea repede.

Matilda: Acēsta observare e nițel cam rēutāciōsā, inse fiindea și puțin amor este anestecat in ea tot cu aceea-și inimā bunā te înbrățșez ca și până acum. (Il înbrățșazā). Apoi d-l meu când uiți cā ești bărbatul meu, cine te socotescē cā ești?

Charigny: Iubitul tēu, frumōsa mea Matildā; ce dice dōrā greșesc?

Matilda: D-ta nu greșesci (a parte: in vine cā sē-i predau pungulița așa cum este.)

Charigny: Ce toaletā este pre tine? Nu mergi de acasā?

Matilda: Nu. Așa mia fost cugetul... Am sperat cā dōrā...

Charigny: Ai sperat? Și ce ai sperat?

Matilda: Mergi la bal? Ești in colōre minunată...

Charigny: Oh da de unde; nu sciu acūi este vina. a mea ori a croitoriului meu; ținutā mea mai mult nu mai este militărăscā.

Matilda: Nesuferitule! D-ta nu cugeti la mine când îți admirī statura aici in oglindā.

Charigny: Bah! Darā la cine sē cuget? Ori dōrā pentru-aceea merg le bal pentrucā se dansez? Iti jor cā acea pentru mine este o adevēratā torturā; numai silit mē trag până acolo și n'ăi acea nu sciu cā pentru ce?

Matilda: Atunci te rog remāi acasā... vom fi numai noi de noi și îți voi spune...

Charigny: Mī se pare cā orologiul tēu grābesce; nu se pōte se fie așa tārđșiu.

Matilda: ori ce se dice cōlogiul meu, încă nu e timpul de mers la bal dōrā numai māinte ne-am ridicat dela prānz.

Charigny: Deja am dispus ca se prindă. Trăbue se fac nescari visite.

Matilda: Ah! acea nu am știut-o aceea e alta... Eu am cugetat...

Charigny: Și ce?

Matilda: Numai așa am cugetat... În urma acelor a ce ai țin... Orologiul umblă esact; sunt numai 8 ore!... Mai rămâ puțin... Am o mică surprindere pentru d-ta.

Charigny: (Se ridică:) scit bine iubita mea că din partea mea ești cu totul liberă și poți merge de acasă ori și unde și ori când voești. Vei afla dară de cuvincios că acesta se fie reciproc. Ce fel de surprindere m'ai pregătit?

Matilda: Nici una așa cred că nu am vorbit de surprindere.

Charigny: Atunci dară am greșit cu eu toate că și acum mi se pare ca și când aș fi auzit. Aici-ți valsurile de Strauss? Imprumutămle dacă n'ai lipsă de ele.

Matilda: Aici-s; acum le voești?

Charigny: Da, dacă te poți lipsi de ele. Leau cerut dela mine pre o țin-două. Nu te lipsesc de ele pre timp lung.

Matilda: Le ceri pentru Madame de Blainvillet?

Charigny: Ce ți se pare? Nu ai amintit pre Madame de Blainvillet?

Matilda: Eu? Nici de cum nu am amintit-o pre ea.

Charigny: De astădată am auzit destul de bine. (Și ea e țăși.) Ce ai țin d-ta de Madame de Blainvillet?

Matilda: Am cugetat căci îi trăbuec valsurile.

Charigny: Și pentru ce ai cugetat acesta?

Matilda: D'a pentru acea... pentru că... pentru că M. de Blainvillet îi plac valsurile.

Charigny: Da, îi plac, și și mie-mi plac și așa cred că și d-tale-ți plac. Cu deosebire este unul între ele... Cum e și numai? F'am uitat... Cum și sună?

Matilda: Nu sciu venim-va în minte? (Se aședă la pian și jõeă.)

Charigny: Acesta e! Minunat răpitor și d-ta astfel jõeă ca un adevărat artist sau ca se țin mai mult ca o adevărată jucătoare de valsuri.

Matilda: fac așa de bine ca ea Henri?

Charigny: Cinei ea? Madame de Blainvillet? Precum vęd pre d-ta te nel'nescese acesta damă.

Matilda: Nu tare. Dacă aș fi bărbat de sigur că nu miar prosti capul.

Charigny: Ȃsta ar fi un lucru tare la loc dela d-ta. Acea de loc nu merge, că ori o fince ori un vals se prostescă capul unui bărbat.

Matilda: Jucavei d-ta în asta sară amice?

Charigny: Ei iubită ce cugete îți umblă prin cap!? Omul jõeă, înse nici odată nu se cugetă înainte la acea, că dōră va juca.

Matilda: Ai bani la d-ta?

Charigny: Așa cred că am. D-șōră îți trăbuec?

Matilda: Mie? Bunule Dōmne! Ce aș scit face cu ei?

Charigny: Și pentru ce nu ți-ar trăbui?! Deși ușa ți-o deschid prea repede sertarele nu miam obicnuit ca se ți-le deschid, și se pōte... că așa greșala mea este duplă.

Matilda: D-ta d-le acum nu spui adevărul; în ținlele aceste am băgat de samă că d-ta ai deschis sertarile mele și m'ai făcut de tot mută.

Charigny: Acea nici nu o pot face iubită până când sunt sēraci pre lume. Sciu pre ce spesezi tu bani, și te rog concedem căci ajutoriul tēu sē fiu și eu maranimos. —

Matilda: Cāt de bun, cāt de nobil ești tu iubite Henri. Spunemi numai te rog mai aduci-ți aminte de ținua acea când ai voit se achiteză o mică dătorie și teai plāns că nu ai pungă?...

Charigny: Când a și fost acea? Ah, drept... atāta e constatat că e un lucru tare prost când omul, în umblările lui pre afară se încrede prea mult în buzonarele lui ce nu plātesc nimica.

Matilda: Ți-ar plăce o punguliță roșie cu brodărie neagră?—

Charigny: Nu, nu-mi place colōrea roșie. Noa! M'ai adus aminte că de eri și pungă am, cu totul nouă; present. Cumu-ți place d-tale? (Scōte pungulița din buzunariu.) Lueru cu gust-e?

Matilda: Se vedem: dai-mio încōce?

Charigny: Poftesc. (I-o prodă; Matilda o privesce apoi țăși i-o redă înapoi.)

Matilda: Tare drăguță. Cumi-e colōrea?

Charigny (rīde) Cumi-e colōrea!? Bre... da minunată întrebare!

Matilda: Am greșit... Acea am voit sē țin că dela cine o ai căpătat?

Charigny: Ah, asta e minunat! Pre onōre, perplesitatea d-tale e de mirat.

Servitoriul: Madame de Lery.

Matilda: Am spus portariului, că astăđi pentru nimene nu sum acasă.

Charigny: Nu, nu, lăsați-o numai se între. Pentru ce nu aș primi'o?

Matilda: Și apoi în fine D-le punga acesta... Ertai-mi este ca se sciu cine țin dat'o?

Dusē pe gānduri.

Scena III.

Matilda, Charigny, Madame de Lery în toaletă de bal.

Charigny: Vino Dōmnă, te rog vină; nice nu ai putea nimeri în un timp mai potrivit. Matilda chiar acum a comis o mǎgărie, cea ce este o adevărată risipă de vorbă. Intipuesceți numai îi aret acesta punguliță...

M. de Lery: Veđi numai cāt e drăguță! Sē vedem numai. —

Charigny: Îi arēt acestă punguliță; o privesce, uitāndusē la ea de tōte părțile, mi-o redă și când mi'o pune în mână scit ce a țin? M'a întreat că de ce colōre e?

M. de Lery: N'o d'apoi cum se fie, vēnătă.

Charigny: Firesce că vēnătă... Asta e ordinea... Și apoi chiar întru acesta stă întregă comicitatea lucrului... Intipuesceți că ore cine se întrebe așa ceva?!

C. de Lery: În adevăr. Bună sara scumpă Matildă: vină în asta sară la ambasadă?

Matilda: Nu; voese se rămân acasă.

Chavigny: Și D-ta nici nu riști de istoria mea?

M. de Lery: D'apoi cum se nu rid. Cine este aceea al căreia lucru de mână este această punguliță? Ah, o cunosc. Acea

este Madama de Blavillet. Cum D-ta nici nu căreai nimica la această?

Chavigny (cu grabienitate Mă rog de pre ce ai cunoscut-o?

M. de Lery: De pre acea că e vânăta, chiar numai de pre acea. De cea care vagabundează această punguliță; șapte ani sau implinit până a fost gata, și îți poți cugeta că într-o atâta vreme de câte ori a fost schimbat în scopul destinației ei! Pre trei cunoscute de ai mei-i știu că unu fiecare au poședat această punguliță — în cuget. D-ta D-le Chavigny ai devenit proprietarul unui adevărat tesaur, ai ajuns la o adevărată moștenire. —

Chavigny: Cași când numai o mică punguliță ar fi pre lume. —

M. de Lery: Nu, inse punga vânăta numai una este pre lume. Inainte dată eu urșe: colorea vânăta, o colore preste ceriu insamnă nimica. Inastfeliu de lucruri inse odată nu greșese. Imi ajunge dacă ved. Precum de sinceră iubese lila chiar așa urșe vânătul. —

Matilda: Acesta e colorea Constantției.

M. de Lery: Colorea barbierilor. Eu numai cu pasant v'am cercetat; pre cum vedî sum in deplină splendore. La balul ambasadurului trebuie mers de timpuriu. Astfeliu de imbuldală este acolo de omul și pôle frânge și capul. Pentru ce nu vii și d-ta? Eu pentru lumca asta nu s rămâne. —

Matilda: Nu m'am cugetat mai de vreme și acum e târziu. —

M. de Lery: Nu dîce de acelea! Încă este grozav de multă vreme. Uite dragă, eu acuși ating soneria. Cereți o toaletă. Pre D-l Chavigny dimpreună cu micul său odor îl dăm frumușel pre ușă afară. Eu te peaptan, îți anin în păr două flo-ricile și te duc pre trăsura mea. In această neam iteles și punctum.

Matilda: In asta sară nu; rămân acasă necondiționat. —

M. de Lery: Necondiționat? Țasta îți este propusul hotărît? D-le Chavigny te rog du cu d-ta și pre Matilda!

Chavigny. (bruse:) Eu nu mă amestec în afacerile nimeruia.

M. de Lery: Oh, oh! Așa se vede că D-tale îți place vânătul. Naa bine, ascultă dară încoece. Șeit ce voiu face eu? Da-țimi și rămân la d-văstra.

Matilda: Cât de plăcută ești d-ta Ernestină. Nu, nu voese se lipsese balul de regina sa. Dute, jõeă un vals și la 11 ore dacă îți vei mai aduce aminte de mine reîntorcete; amândouă vom vorbi lângă sobă fiind că D-l Chavigny ne lasă singure. —

Chavigny: Eu? Chiar nu; nuseiu se merg sau se nu merg?

(Va urma)

G. Nistor.

Cu capul plin de griji.

Darnică.

— Dău me porți cum porți mițuțul,
Când ai vré și n'ai cu cine
Se te joacă, ci iai păiutuț
Și îl învîrți cum, cât îți vine,
Până când îți cade în pólă,
Obesit, ca o schidolă.

Decât și cu așa glume,
Aș mai vré eu — câte-odată —
Mai că nici se fiu pe lume,
Veđi... Nu știu ce créi tu, fată!
Spune-mi, nu-ți fie rușine:
Dacă-ți e ori ba de mine?

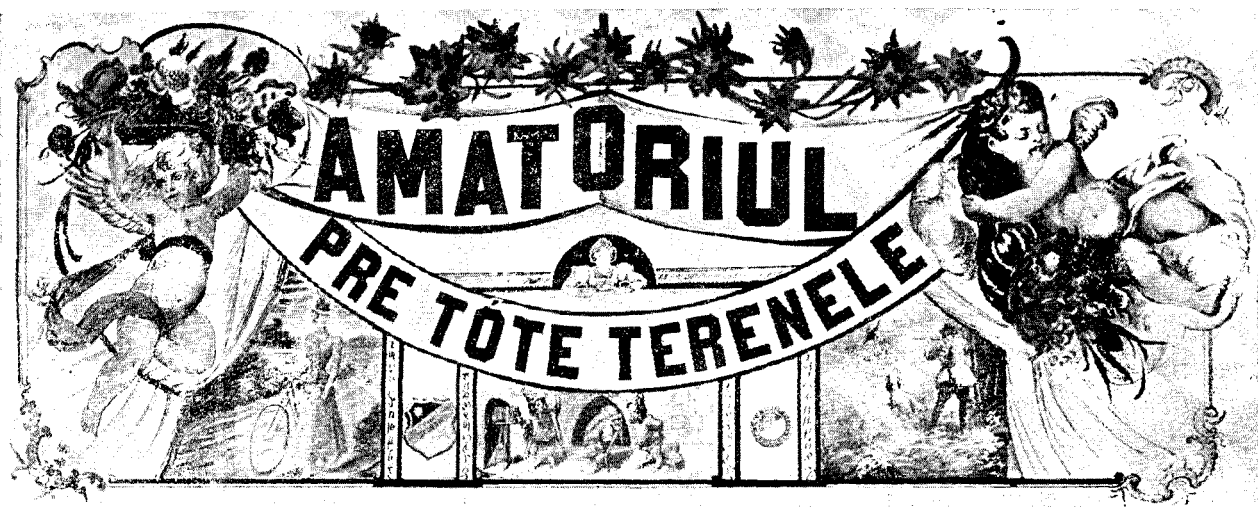
Tu ști bine, că-mi ești dragă
Și nu-mi spui — nici într'o parte.
Anu 'ntreg și vara întregă
Dela lucru me desparte
Gândul: ca, într-o desără,
Se trimiț se mi-te ceră.

M'am încredințat eu, Chiră,
Că tată-tu, de te-aș cere,
Mi-ar fi tare împotriva,
Pentru-că veđi... n'am avere!
Dar e arere mai mare
Că inima? — cine-o are.

Măta, știu, ușor se schimbă...
O aduc eu ici la cale,
Cât-ce-o iau frumos la limbă,
De-aș sci una dintr'a tale...
— Par'că ești copil, Viliică!
De-a lor voie n'am cu frică:

Tata vré cum mama dîce,
Voia mamei e la mine
Și nici unul n'au sê-mi strice...
— Cum rămâne-atunci cu tine?
— A mă voie țî-o dau ție...
— De mult vréu așa se fie!...

G. Bodnariu.

Penele ca ornamente.

Pre cum florile întocmai se întrebuințază și unele pene de paseri pentru împodobirea pălăriilor damelor.

Cele mai multe dintre aceste pene se aduc din țări îndepărtate și numai puține se folosesc de cele de pe la noi — nu va fi rău însă ca și pre aceste puține să le scim care sunt și să cunoșcem metoda după care sunt de a se prelucra spre ale putea întrebuința la ornămintarea pălăriilor de dame.

Intre penele ce ni-se transportă nouă de prin țeri îndepărtate și le plătim cu bani grei vom înșira următoarele paseri de la cari ori de pe care se smulg așa, d. e. Struțul (Strudiul Camelus) Ciconia, Ardea purpura, Paserea de paradis, Papagaiul, Fasanul, Păunul etc.

Dintre cele ce se află și pe la noi. Vom înșira următoarele: Găinele, cocoșul, găsele, rațele, cocostireul, găina sălbatică, cocoșul sălbatic, și altele.

Până ce se pregătesc penele, acestea spre a se pute folosi la podoba trec prin mai multe operațiuni. I. se sortează după soiul, colore, mărime și calitate.

Fie care parte se așază în cutit de formă lungăreață și deocandată se păstrează la o parte.

II. Cotorele penelor partea cornosă se frecă cu o bucată de Amoniac — acid carbonic ce se capătă în comerț sub numirea de (Hirschehornsatz).

Sau le punem să stea o noapte întreagă într-o scaldă de sodă, și această operațiune se face cu scop de a înlătura substanța unsuroasă din color pentru că astfel mai bine să se prindă colorile de el.

III. Punem apoi atât penele cât și cotorele toate pe rind după cum a fost sortate în sopenele pregătite din $33\frac{1}{3}$ gr. sopen și 500 gr. apă, le purtăm cu mâinile și le zolim timp mai îndelungat. Scurgem apa această și turnăm peste pene altă apă cu sopen și erăși le zolim apoi scurgem și această și turnăm a tria (adecă le spalăm în 3 ape) pentru de a delatura de pe ele orî ce pei murdării. După aceea le clățărăm mai întâi în apă caldă și apoi în apă rece.

Bilitul. (Inalbitul)

Bilitul se face nu numai la penele ce din natura lor sunt albe ci și la celelalte ce sunt destinate de a se colora pentru că cu cât sunt penele mai bine curățite cu atât se colorează mai frumos.

La cele ce de la natură sunt albe și voim ca tot albe să rămăe le punem într-o scaldă de apă, și apoi le clățăm în apă limpede.

Deci penele ce sunt destinate pentru colorit încă trebuie mai întâi inalbite și curățite.

Înainte de a le colora le punem mai întâi să stea vro 3—4 ore în o soluțiune de acide de caliu (doppelt chrom säurekali) la care se adaugă puțin acid salpetric (salpeter säure) apoi le

băgăm în o soluțiune de puciosă (schwefliger säure) după care ap i rămân albe și se pot colora după plac, pentru care scop lăsem să urmeze aici diferite recepte:

Roșu ca rubinul.

500 gr. din cel mai bun Persian (Persio) îl mestecăm bine în 8 litre de apă punem penele în fluiditatea această și o încăldim atâta până ce putem ținea degetul în ea, după un timp le scotem afară le clățim în apă limpede de mai multe ori și apoi le punem să se usce.

Roșu ca carminul

Ferbem $133\frac{1}{3}$ gr. lemn roșu (Rotholz) în 6 litre apă de plœ adaugem la acesta în timpul ferberii $3\frac{1}{2}$ gr. acid tartaric (weinsäure) strecurăm fluiditatea această prin un postav, o amestecăm cu cohenill și adaugem încă $66\frac{2}{3}$ gr. vinars.

În scaldă această se colorează penele și apoi se limpedese de mai multe ori cu apă rece. —

Coloreu rosa.

Punem penele într-o soluțiune caldicioasă de anilin roșu, le ținem în această două ore apoi le scotem și le limpedim în apă rece.

Galbên auriu.

Întro $\frac{1}{8}$ litră de spirt de vin disolvăm 100 gr. curcumină pulverisată. Mestecăm aceasta cu 4 l. de apă calduță punem penele să stea în soluțiunea aceasta 15—20 minute. Le scotem apoi afară le lăsem să se scurgă și apoi le limpedim de mai multe ori cu apă rece.

Galbên oranjii.

Ferbem în 4 l. apă 12 gramî potașă și $33\frac{1}{3}$ gr. orlean frances lăsem să se stîmpere puțin și punem în fluiditatea această penele, unde le ținem 6—8 minute apoi le scotem le punem să se scurgă, le clățărăm în apă limpede și le scaldăm în o baie de soluțiune cum am arătat la receptul de mai sus pentru Galbên auriu, — sau le punem de 2—3 ore într-o scaldă calduță de anilin galbên, unde le ținem 2—3 ore apoi le scotem afară, lăsem să se scurgă și le limpedim cu apă rece.

Albastru luminos.

Disolvăm 50 gr. acid de tireghie (Weinstein säure) și $66\frac{2}{3}$ gr. carmin de indigo în 3 l. apă caldă. Băgăm penele în soluțiunea această unde le lăsem să stea până ce ș'a căpătat colorea poftită și apoi le limpedim cu apă rece, dar numai odată.

Brun (cafeniu.)

Facem o soluțiune din brun de Aniliu (Aniliu braun) în care amestecăm câteva grame acid tartaric (Wein säure) și punem penele să stea în această soluțiune.

DE ALE POPORULUI.

Fata Banului.

Baladă populară comunicată de I. Popa învechător.

Sub tufă de păducel
Sede tiner voinicel
Cu nevasta lângă el
Ș'are mori ș'are vâltoari
Are mori pe sub pământ
Macină-aur și argiut
Dar turcii că mi-l afla
La mare bir il punea
El morile le vindea
Dar de bir nu se plătea
Ci, cătră mândra-așa grăia
— Gatate mândro frumos
Că'i un tirg departe 'njos
E tirgu la Cornoveț
Și's nevestele cu preț
Dar eu de te-oi prețui
Și de bir că m'oi plăti"
La tirg dacă ajungea
Un turc tiner că venea
Și din graiu așa grăia
— „De vindare-i nevasta“?
— De vindare de'n asta!
— „Dar ce iț e prețu pe ea?
— Nu cer mult ea se-mi plătesci
Numai se mi-o cântăresci
De trei ori
Cu gălbiori
Ș'o dată cu lei bătuți

De două-ori cu bani mărunți"
Turcu iute așa făcea
Și nevasta că și-o lua
Cătră casă că pleca

Mutal de la mără.

Dar nevasta suspina
Suspina și lăcrăma.
Êr tureu din graiu grăia
Taci tu mândrulița mea
Că nu te-am luat să te fac robă
Că te-am-luat să te fac domnă
Dar nevasta i grăia
„Cum foc n'aș suspina
C'aveam și eu-un frățior
Cu semnu de-a dreapta
Înă parî că ești D-ta“!
„Mândro mândrulecana mea
Eu-s ficiorul Banului
Din fundul Ardealului“!!
— „Și eu's fata Banului
Din fundul Ardealului
Nepóta 'mpăratului!!“ —
El îmbrățe o lua
Și pe frunte-o sărula
Și din graiu așa grăia
— „Bine soră te-ai uitat
De'n nópțe nu ne-am băgat
Ca să facem vr'un păcat
— Apoi 'n gura mare că striga
Na-ți cumnate nevasta
Și cu darul dela mine
Numai se trăiți voi bine
Și cu voi mai dărui
Numai să puteți trăi.

Descântec de însurat.

Ficior de împărat
Lunea so luat,
Marța o umblat,
Merceurea-o sosit,
Joia o durmit,
Vinerea o visat
Sâmbăta so sculat
Și mi o alergat
La tine mătrăgună,
Se-i faci cu soroc

Se fie cu noroc,
Că s'ar fi 'nsurat
Și ar fi luat
Pe-o fată de craiu
Io încă-am venit
Cu soroc se-mi faci,
Că m'aș însura
Pe N. aș lua
De soție
De vecie.

Mătrăgună sorocesce
Pe mine mă norocesce
Amin.*)

* În o lună sara ficiorul ce voescă a se însura, se duce în câmp sau în o grădină unde este „mătrăgună.“ Luăm de trei ori țerănă de lângă redăcina ei, o asvârle peste cap de trei ori apoi dice descântecul acesta de nouă ori, dar cu grige și fără sgomot, căci dacă se tredește cineva, ori de îl vede vre un om sau femeie, ori de în timpul acela latră vre-un câine atunci nu are „noroc.“ —

Auz. în Bistriță.

Theodor A. Bogoan.

Glume.

Țiganul la biserică.

Culiță isprăvisă deja și servițiul milităresc, dar la biserică încă nu a fost. La sfatul unui vecin se decisă a merge într-o Duminică. Ii era frică se nu fie de ris, dar vecinul său il linișci, spuindu-i se facă tot ce vor face alții.

Cetindu-se sfânta evanghelie toți ingenunchiară, numai Culiță își ținea poziția militară, temându-se se nuși păteze nădragi cei noi.

Ôre cineva glumet din dărăpt il pișcă, dându-i a înțelege că trebue se ingenunche; Culiță pișcă pe cel dinaintea sa, acesta îi trage o palmă la țigan. Culiță pălmuesce pe cel din dărăpt, ținând cont la sfatul vecinului. Pe urmă e dat afară. Pe stradă il agrăesce preutésa: „Dar bine, dără nu au eșit din biserică?”

— „Nu” — îi răspunde Cula — numai acum au trecut dela pițigăete la pălmuite.”
Audiță dela (N. P.)

CRONICA.

Milionari în Ardeal Din Murăș-Oșorheiu vine scirea că, murind acum câți-va ani în Cracovia, un prinț cu numele Mirislai, a lăsat averea sa rudeniilor sale, cari au trebuit se fie căutate. S'a găsit această familie, adecă rudele răposatului prinț milionar în Ardeal, în persoana unui funcționar comitatens și a unui nolar cercual. Peste acesti din urmă a dat norocul cu milioanele.

† **Necrolog.** Primum durerôsă scire, că Gherasim Vana teolog absolut, suprefect în seminariul junimei rom. gr. chat. stud. din Blașiu a încetat din viață la 9 Martie în anul al 25 al vieței.

Foiă nouă poporală. A apărut în Panciova o drăgălașă foiă poporală, sub numirea „Stéua” redactată de D-l Niculae Țintariu cu un cuprins destul de variu și interesant, pentru publicul dela țară.

V'a apărea odată pe lună și costă pe anul întreg un bagatel de numai 3 corone ce sunt de a se trimite deadreptul la administrațiunea foiei „Stéua” în Panciova, strada Petőfi 4.

Logogrif.

de: *Alexandru Țintariu.*

Din următorele 55 de silabe: „a, ad, alis, ar, ara, as, bu, bro, ca, chi, cho, cen, co, de, de, do, do, dront, e, em, epi, eli, he, i, im, lou, ma, mos, ne, na, mea, no, pro, po, ra, ria, re, re, se, si, ti, ten, to, tou, trat, finct, trop, ta, terp, u, ult, var, va, zor” să se formeze 17 cuvinte a căror însemnare e următorea:

1. O numire de teciôră la Eliniț din vremea antică.
2. Un orășel în România.
3. Un rege care a domnit cam pe la anul 1200 înainte de Christos.
4. Un oraș în Norvegia.
5. Numele italian purtat de mai mulți papi de la Roma.
6. Un rege babilonic.
7. Un oraș în Franca.
8. Un oraș în Thracia.
9. Un metal.
10. O comună din România lângă Olt.
11. Un mic personal bisericesc.
12. Un lotru mare din vechime.
13. Un mare literat românesc.
14. Un savant profesor dela facultatea de drept din Paris.
15. Un loc locuit de Macedo-Români.
16. O musă.
17. Reședința unei episcopii românesce.

Inițialele cetite de sus în jos se exprimi cea ce ar trebui se primească toți români conștii de chemarea lor. Finalele cetite de jos în sus se dec e poesie națională de Murașan.

Deslegare de găcituri.

Șarada din Nr. 5 de Alexandru Țintariu.

Murașan. Muraș. Mura. Mur.

A deslegat-o bine Dămele și Domnișorele. Sabina Ardelean, Siciu, Paulina Precup, Gyó-Békés. Silvia Borlia și Silvia Stoia, Cuiedi. Eufrosina Andron, Ungra. Ana Spătărean, Cireri. Lucreția

Bogin, Sălăuș. Trefilia Boca, Fuldul superior, Cornelia Gavaț Moldova nouă. Victoria și Iustina Muntean Vermeș.

Precum și Domniț: Andreiu Bugnariu, practicant la postă și telegraf în Karczag. N. Brânzeu student în Orăștie. Ioan Panpu învățatoriu în Alba Iulia. Niculau Turcu în Zurlențiu mic și Macedon Pop învățator în Cuhea.

Ilustrațiunile năstre.

(*Plin de gânduri, dusă pe gânduri, fără gânduri.*)

I.

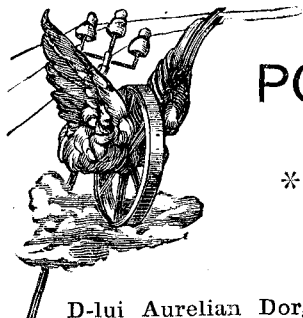
El cu gânduri sfarmă-ș capul,
Cum mai bine va trăi;
Da'n zădar căci rezultatul
I-l îngrăpă 'ndătorii.

II.

Ea-î bogată, lipsă nare,
Dar' de gânduri n'a scăpat,
Ș'o frământa 'n-supărare
De când sa amoresat

III.

Êrna 'n-môră
Vara 'n stână
Cară saci la toți pe rënd
Pentr-o cupă de faină
Și tot nu are nici un gând.

POSTA * * *

* * * REDACȚIUNEI.

D-lui Aurelian Dorgo învățator în Catina. Revista Ilustrată apare de 2 ori la lună la 1 și la 15 dar nu stilul nou ci stilul vechiu.

D-lui Ioan Rus în M. Froto. Abonamentul pre o jumătate de an l'am primit și ve mulțămim.

Stimabilei D-șoră Eugenia Săbădus în Panadea. Am primit abonamentul la Revista Ilustrată 1/2 an și am dispus, trimiterea Revistei toți nrii dela începutul anului.

D-lui Ioan Turdean student în Beiuș. Vă-am înscris între abonenții Revistei Ilustrate pe anul întreg, am dispus se vi se trimită nrii dela începutul anului precum și broșura „Cum se fotografăm” ér plusul de 1 Coronă, vi se inapoiază.

D-șorei Luiza Bran în Erdő-ada. Am primit abonamentul pe 1/2 an și vă-am trimis toți nrii apăruți dela începutul anului.